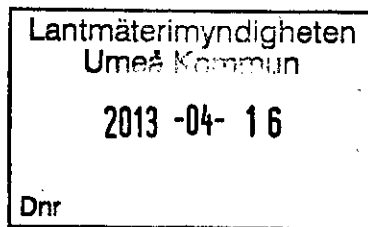

Länstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2013-04-12

1(7)
Ärendebeteckning
551-8432-2012
Arkivbeteckning
TDS 80:053

Bilfrakt Bothnia AB
Box 3113
903 03 UMEÅ

Ändring av villkor i tillståndsbeslut för täktverksamhet och avfallshantering inom fastigheterna Röbbäck 11:12 m.fl. i Umeå kommun (1 bilaga)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länstyrelsen Västerbotten ändrar, med stöd av 24 kap 8 § miljöbalken (1998:808), villkoren nr 1 och nr 20 i beslut 2009-03-27 (ärende 551-6126-2008) om tillstånd till täktverksamhet och avfallshantering enligt miljöbalken för Bilfrakt Bothnia AB (bolaget), org nr. 556657-3035, inom fastigheterna Röbbäck 11:12 m.fl. i Umeå kommun.

Villkoren ska ha följande lydelse:

1. Verksamheten ska enligt bolagets åtagande avslutas senast den 31 juli 2016, om inte tillståndsmyndigheten efter särskild framställan från bolaget beslutar annat. Om en förlängning av verksamhetsperioden aktualiseras ska bolaget beakta de tider inför förlängningen som framgår av överenskommelse mellan bolaget, Umeå kommun och Västerbottens travsällskap respektive av avtal mellan bolaget och Trafikverket.
20. Brytning av berg i täktområdets sydvästra del, enligt markering på bifogad täktplan, ska vara avslutad senast 2014-12-31.

I övrigt gäller beslut och de gemensamma villkoren 2-17 samt villkoren 18-19 och 21-29 för täktverksamhet samt villkoren 30-32 för avfallsverksamheten i tidigare meddelat tillstånd 2009-03-27.

Beslut om kungörelse

Beslutet ska delges genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Västerbottens-Kuriren och Folkbladet vecka 16. Beslutet delges endast på detta sätt. Beslutet kan överklagas till Mark- och miljödomstolen, se bilaga.

Motivering

Bolaget har lämnat in en ansökan om ändring av ett generellt villkor om när verksamheten med täktverksamhet och avfallshantering ska avslutas och om ändring

av ett villkor för täktverksamhet av berg inom verksamhetsområdet. Enligt 24 kap 8 § miljöbalken (1998:808) får Miljöprövningsdelegationen efter ansökan av tillståndshavaren upphäva eller mildra villkor i ett tillståndsbeslut villkoret endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Miljööverdomstolen har i dom 2002-09-24 (M 3657-01) uttalat att det är tillståndsinnehavaren som ska visa att förutsättningarna för att ändra villkor föreligger. I enlighet med ordalydelsen i bestämmelsen och den praxis som utvecklats under miljöskyddslagen ska denna bedömning enligt Miljööverdomstolen vara restriktiv.

Miljöprövningsdelegationen anser beträffande villkor 1 att den förlängda verksamhetsperioden ska omfatta två år utöver nuvarande gällande tidsgräns den 31 juli 2014, i enlighet med vad bolaget åtagit sig i den ursprungliga överenskommelsen med Umeå kommun och Västerbottens travsällskap. Det har inte framkommit tillräckliga skäl som talar för en ändring av detta omprövningsintervall, eller konkreta förslag till ett annat förfarande som säkerställer syftet med överenskommelsen mellan bolaget, kommunen och travsällskapet.

Miljöprövningsdelegationen anser beträffande villkor 20 att tiden för brytning av berg i täktområdets sydvästra del kan förlängas med två år, eftersom det villkoret kan anses vara strängare än nödvändigt med tanke på genomförandet av Umeåprojektet.

Angående denna bergytas lämplighet för avfallshantering konstaterade Miljöprövningsdelegationen i beslutet 2009-03-27 att denna verksamhet för närvarande bedrivs i täkten på särskilt angivna ytor och det skulle enligt bolaget fortgå under en övergångstid på ca fyra år. Därefter avsåg man att iordningställa en ny yta för avfallsåtervinning i sydöstra täktområdet, där den utsprängda bergytan skulle utgöra botten under avfallshanteringen. Bolaget utgick från att den nya ytan skulle vara färdig att tas i anspråk inom fyra år från det att tillstånd meddelats för verksamheten och begärde tillstånd att då få omlokalisera avfallsverksamheten dit. Miljöprövningsdelegationen uppfattade att omlokaliseringen är nödvändig bl.a. för att frilägga de nuvarande verksamhetsområdena för den fortsatta täktverksamheten. Bolaget har inte presenterat ett underlag som visar att den föreslagna platsen för avfallsverksamheten uppfyller de krav som kan ställas utifrån bl.a. marktekniska synpunkter. Visserligen har bolaget genom okulär besiktning av blottlagda bergväggar inte funnit några sprickbildningar, men det kan inte uteslutas att sprickor kan förekomma inom de delar av berget där den tänkta ytan för avfallsåtervinning ska etableras. Dessutom har inte redovisats några uppgifter om bergytans utbredning och djup i det aktuella området.

Miljöprövningsdelegationen bedömde att det inom fastigheterna Röbäck 25:14, 25:17 och 11:12 är möjligt att hitta en acceptabel framtida lokalisering för avfalls- och återvinningsverksamheten, dock med beaktande av de åtaganden om eventuellt upphörande av verksamheten som bolaget gjort

gentemot kommunen och Vägverket. I jämförelse med den föreslagna lokaliseringen på den blivande bergtäktsbotten bör återvinningsverksamheten med hänsyn till konkurrerande markanvändningsintressen och från allmän miljösynpunkt, enligt Miljöprövningsdelegationens mening, med fördel kunna etableras längre in i täktområdet mot väster/nordväst bl.a. för att minska insyn. Miljöprövningsdelegationen hade förståelse för att bolaget vill samla avfallshanteringen till en gemensam plats inom täktområdet. Den redovisade utredningen gav dock inte underlag för att bedöma huruvida den föreslagna nya platsen för den framtida avfalls- och återvinningsverksamheten uppfyller miljöbalkens krav på bästa lokalisering. Miljöprövningsdelegationen gav därför ingen föreskrift i denna fråga. Enligt bolagets ansökan var avsikten att verksamheten i vart fall under ytterligare fyra år skulle fortsätta på de ytor som nu används. I den mån omlokalisering är nödvändig med hänsyn till täktverksamheten uppdrog Miljöprövningsdelegationen till tillsynsmyndigheten att, med stöd av delegation, besluta i frågan. Om bolaget istället önskar få frågan om en viss lokalisering prövad av tillståndsmyndigheten kan den prövas som ett tillkommande villkor när tillräcklig utredning föreligger.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar nu att bolaget inte redovisat något yrkande om ett tillkommande villkor om lokalisering av avfallshanteringen eller någon ytterligare utredning om bergytas lämplighet för sådan hantering. Därför saknas underlag för tillståndsmyndigheten att besluta i denna fråga.

Redogörelse för ärendet

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen meddelade 2009-03-27 (ärende 551-6126-2008) med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken (1998: 808) Bilfrakt Bothnia AB tillstånd att med de begränsningar och villkor som framgår i beslutat, dock längst t o m den 31 juli 2024, bedriva följande verksamheter:

- fortsatt och utvidgad täkt av berg och naturgrus inom fastigheterna Röbäck 11:12, 24:12, 25:17, 13:18, 43:1, 44:1, 93:1, 25:14, 28:17 och 30:60 i Umeå kommun
Tillståndet gäller för uttag av högst 2 000 000 ton, varav 1 200 000 ton (452 830 fm³) berg och 800 000 ton (432 430 fm³) naturgrus. Av den tillståndsgivna mängden utgör 41 481 ton berg och 147 699 ton naturgrus kvarvarande mängd enligt gällande tillstånd vid ingången av år 2009, enligt inlämnad produktionsuppgift. Brytningsområdets areal är ca 196 000 m². Verksamhetsområdets areal är ca 306 700 m² och dess gräns har markerats på bilagda utdrag ur fastighetskarta med en heldragen röd linje.
- fortsatt hantering och bearbetning av de avfallstyper och avfallsmängder som framgår av ansökan inom fastigheterna Röbäck 25:14, 25:17 och 11:12.
- uppställning av mobilt kross- och sorteringsverk.

Gemensamt villkor 1 för täkt- och avfallsverksamhet har lydelsen:

1. Verksamheten ska enligt bolagets åtagande avslutas senast den 31 juli 2014, om inte tillståndsmyndigheten efter särskild framställan från bolaget beslutar annat. Om en förlängning av verksamhetsperioden aktualiseras ska bolaget beakta de tider inför förlängningen som framgår av överenskommelse mellan bolaget, Umeå kommun och Västerbottens travsällskap respektive av avtal mellan bolaget och Vägverket Region Norr.

Villkor 20 för täktverksamheten har lydelsen:

20. Brytning av berg i täktområdets sydvästra del, enligt markering på bifogad täktplan, ska vara avslutad senast 2012-12-31.

Motivering av tillståndstiden för hela verksamheten

I motiveringen av tillståndet framgår följande:

- "I ärendet har redovisats en överenskommelse mellan bolaget, Umeå kommun och Västerbottens Travsällskap med bl.a. följande innehåll:
- Tillståndet föreslås gälla i fem år och därefter med förlängning två år i taget under förutsättning att kommunen inte senast nio månader före utgången av varje tillståndsperiod meddelat bolaget att verksamheten ska avslutas. Tillståndet föreslås gälla som längst i 15 år.
 - Bolaget ska enligt avtalet till kommunen anmäla önskemål om förlängning senast ett år före utgången av varje tillståndsperiod. Om önskemål om förlängning inte anmälts föreslås tillståndet upphöra vid utgången av innevarande tillståndsperiod.
 - Kommunen kan också enligt avtalet på eget initiativ meddela att förlängning inte medges. Detta ska i så fall ske senast ett år innan utgången av innevarande tillståndsperiod.

Skälen till den träffade överenskommelsen är den hänsyn som måste tas till övergripande planeringsfrågor och den osäkerhet som i nuläget finns om lämpligaste framtida markanvändning i och omkring det aktuella täktområdet. Bl.a. måste beaktas Vägverkets behov av mark för genomförandet av Umeåprojektet. Överenskommelsen har varit en förutsättning för kommunens tillstyrkande till ansökan.

Bolaget har vidare redovisat ett avtal mellan bolaget och Vägverket Region Norr där bland annat följande förutsättningar bestämts gälla: "Bolagets verksamhet får inte utgöra något hinder för förverkligande av Umeåprojektet 2. Om Vägverket finner det nödvändigt måste bolagets verksamhet upphöra för de delar av verksamheten som Vägverket bedömer aktuella. Verksamheten ska upphöra i god tid innan Vägverket behöver ta berörd mark i anspråk.

Mot bakgrund av ovanstående har Länsstyrelsen prövat ärendet utifrån att ansökan avser en yttre tidsram för tillståndets giltighet om 15 år. De perioder under vilka faktisk verksamhet får pågå ska regleras etappvis med möj-

lighet till omprövning efter varje etapp. Den första verksamhetsperioden ska omfatta fem år och de följande två år, i enlighet med vad bolaget åtagit sig i överenskommelsen med kommunen och Västerbottens travsällskap.

Länsstyrelsen har därför dels såsom ett särskilt villkor föreskrivit att såväl täktverksamheten som avfallsverksamheten i en första etapp får bedrivas längst t o m 31 juli 2014, dels föreskrivit att verksamheten, enligt bolagets åtagande i avtalet med kommunen och travsällskapet, ska avslutas efter denna period. I den mån fortsatt verksamhet är aktuell har tillståndsmyndigheten att pröva denna fråga såsom en begäran om villkorsändring efter särskild framställan från bolaget. Om en förlängning av verksamhetsperioden aktualiseras ska bolaget följa de tider inför förlängningen som framgår av avtalet mellan parterna.

Länsstyrelsen finner det därmed även av annat skäl lämpligt att samordna tillståndstiden tidsmässigt mellan täktverksamheten och avfallsverksamheten och att den sätts till 5 år i en första etapp. Det finns fördelar med att samordna de olika verksamheterna, men enligt Länsstyrelsens bedömning och med hänvisning till miljöbalkens princip om bästa plats för miljöfarlig verksamhet, finns ingen anledning att behålla avfalls- och återvinningsverksamheten inom täktområdet efter det att täkten slutligen avslutats och efterbehandlats.”

Motivering av villkor 20 för täktverksamheten

I motiveringen i tillståndet av detta villkor framgår följande:

”Enligt avtal mellan bolaget och Vägverket får verksamheten inte utgöra något hinder för utförande av Umeåprojektet 2. Brytningen av berg i täktområdets sydvästra del, markerad på täktplanen, kan därför behöva avslutas under år 2011 utifrån befintligt kunskapsunderlag. Någon exakt tidpunkt har inte angivits. Länsstyrelsen föreskriver dock ett villkor om att brytning av berg i täktområdets sydöstra del ska vara avslutad senast 2012-12-31.”

Aktuell ansökan om villkorsändring

Bolaget inkom 2012-11-06 med ansökan om villkorsändring för ovanstående två villkor. Bolaget yrkade på att villkoren ska få följande lydelse:

Villkor 1.

Verksamheten ska enligt bolagets åtagande avslutas senast den 31 juli 2016, om inte tillståndsmyndigheten efter särskild framställan från bolaget beslutar annat. Om en förlängning av verksamhetsperioden aktualiseras ska bolaget beakta de tider inför förlängningen som framgår av överenskommelse mellan bolaget, Umeå kommun och Västerbottens travsällskap respektive av avtal mellan bolaget och Trafikverket. Om vägen för Umeåprojektet är slutgiltigt fastställd under denna tid önskar bolaget att villkoret upphör att gälla om att tillståndstiden fastställs till 2024.

Villkor 20.

Brytning av berg i täktområdets sydvästra del, enligt markering på bifogad täktplan, ska vara avslutad senast 2014-12-31.

Angående motiv för villkor 1 ser bolaget fortsatt behov av verksamheten och önskar därför att tillståndstiden förlängs, i enlighet med villkor 1 med två år fram till den 31 juli 2016. Täktverksamheten är prövad vad avser behov, efterfrågan, miljökonsekvenser m.m. och tillståndsgiven t o m 2024. Villkor 1 utformades utifrån att Umeåprojektet skulle beaktas. När vägen i Umeåprojektet fått sitt slutgiltiga läge önskar bolaget att villkor 1 upphör så att den prövade tillståndstiden slutligt fastställs. Angående motiv för villkor 20 skulle avfallsåtervinningen ursprungligen bedrivas på nuvarande yta under ca fyra år, varefter en ny återvinningsyta skulle anordnas. Bolagets försäljning av bergmaterial har inte nått planerad prognos då det inom kommunen förekommit stora lager av överskottsberg. Uttag har därför inte kunnat ske i planerad omfattning för att iordningsställa den yta för återvinning som planeras. På grund av förseningen önskar därför bolaget förlängd tid för att iordningsställa ytan.

I insända handlingarna saknades det redovisning av yttranden från de berörda parterna Umeå kommun, Trafikverket och Västerbottens travsällskap. Efter Miljöprövningsdelegationens kontakter och påminnelse, inkom bolaget 2013-03-19 med kompletterande handlingar. Det redovisas att bolaget har utfört samråd med berörda parter. De svar som inkommit, och som bifogas, har inte föranlett bolaget att ändra sina tidigare formulerade yrkanden, som därmed bibehålls. Av de bifogade svaren framgår att Trafikverket uppgett att som planerad ny Europaväg mellan Röbbäcksdalen och Klockarbäcken nu är utformad påverkar inte bolagets täktverksamhet den gällande arbetsplanen och att ordföranden i Västerbottens Travsällskap inte haft några erinringar. Umeå kommun, Näringslivs- och planeringsutskottet har i protokoll 2012-12-11 tillstyrkt förslaget om villkorsändring avseende förlängning av tillståndstiden t.o.m. 2016-07-31 gällande täktverksamhet och avfallshanteringen. Däremot avstyrker kommunen förslaget om att villkoret ska upphöra att gälla och att tillståndstiden oavkortat ska sättas till 2024, ifall slutlig fastställelse av Västra länken sker under pågående tillståndstid. Skälet är att verksamhetsområdet ingår i vad som i den antagna fördjupade översiktsplanen anges som utredningsområde för framtida bebyggelse och att överenskommelsen från 2009 om efterföljande omprövning vartannat år fortfarande gäller.

Tillsynsmyndigheten Miljö- och hälsoskyddsnämnden bereddes tillfälle att yttra sig i ärendet och inkom med skrivelse 2013-03-22. Nämnden anser att Näringslivs- och planeringsutskottets synpunkter på tidsaspekten för tillståndet ska beaktas. Nämnden efterlyser dock något annat och enklare förfaringsätt, för att på så sätt undvika förfarandet med omprövning vartannat år. Angående förvaringsytan för avfall, har inte området vad nämnden vet genomgått några ytterligare undersökningar som påvisar områdets lämplighet för föreslagen förvaring. Innan områ-

det kan tas i anspråk bör därför undersökningar vidtas som visar bergets lämplighet för avfallsåtervinning.

Bolaget bereddes möjlighet att yttra sig över nämndens skrivelse och inkom med svar 2013-04-03. Bolaget var positivt till att nämnden delat bolagets uppfattning i frågan om omprövning. Beträffande ytor för avfallsåtervinning ansåg bolaget att denna fråga avgjordes när gällande tillstånd meddelades och att inga ytterligare utredningar krävs.

Länsstyrelsen har beretts möjlighet att yttra sig och avstått från att lämna synpunkter.

Gällande bestämmelser

Efter ansökan av tillståndshavaren får tillståndsmyndigheten enligt 24 kap 8 § miljöbalken besluta att ändra eller upphäva andra bestämmelser och villkor i en tillståndsdom eller ett tillståndsbeslut än sådana som avser storleken av ersättningens belopp, dock att villkoret får upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

I detta ärende har Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen beslutat med Maria Törnblom, ordförande och Erik Olauson, miljösakkunnig. Föredragande har varit Erland Sköllerhorn.

Maria Törnblom

Erik Olauson

Bilaga:

Hur man överklagar

Kopia med bilaga:

Umeå kommun, Stadsledningskontoret, 901 84 Umeå
Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå kommun, 901 84 Umeå
Trafikverket, Box 3057, 903 02 Umeå
Västerbottens travsällskap, Travbanan, 904 40 Röbäck

Kopia utan bilaga:

Lantmäterimyndigheten, Umeå kommun, 901 84 Umeå
Skatteverket, Västerbotten, Box 507, 826 27 Söderhamn
Miljöenheten, Erik O
Miljöenheten, Erland S